

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoE/86/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815204311
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8815204311.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Elišky Wagshalovej v exekučnej veci oprávneného : POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený: Advocate s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému : K. X., nar.: XX.XX.XXXX, bytom B. XXX, XXX XX E., o vymoženie 182,- Eur s prísl., o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 11Er 425/2015-14 zo dňa 21.01.2016, takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e sa uznesenie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) žiadosť súdneho exekútora I. O. T. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.
2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie podanom exekútorovi I.. O. T. domáhal vykonania exekúcie na vymoženie svojej pohľadávky voči povinnému vo výške 182,- Eur s prísl., na základe exekučného titulu právoplatného a vykonateľného rozhodcovského rozsudku vydaného Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., zo dňa 24.10.2014 sp. zn. SR 07327/14.
3. Vychádzal zo zistenia, že vzťah založený medzi účastníkmi zmluvou o úvere zo dňa 23.05.2012 je potrebné považovať za spotrebiteľsky, na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Bol toho názoru, že spotrebiteľ si rozhodcovskú zmluvu individuálne nevyjednal a je nesporné, že spotrebiteľ nemal možnosť meniť ju. Rozhodcovská zmluva zo dňa 23.05.2012, je formulárovou rozhodcovskou zmluvou, ktorú oprávnený v rámci svojej podnikateľskej činnosti používa v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu. Rozhodcovská zmluva zároveň neobsahuje kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov rozhodcovského konania, poukázanie na rozdiely oproti rozhodovaniu na všeobecnom súde a ponechanie spotrebiteľovi za primeraných okolností možnosť sa rozhodnúť vo vzťahu k rozhodcovskej zmluve. Rozhodcovská doložka, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul v predmetnom konaní, znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu všeobecným súdom, ak dodávateľ už pred spotrebiteľom podal žalobu na rozhodcovskom súde. V tomto prípade tak neboli splnené podmienky prijateľnosti rozhodcovskej zmluvy. Rozhodcovská doložka v znení ako je uvedená v rozhodcovskej zmluve, v zmysle ktorej môže byť spotrebiteľovi nanútená právomoc rozhodcovského súdu je podľa názoru súdu neplatná, nakoľko spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa.
4. Nakoľko neplatná rozhodcovská doložka nemôže založiť právomoc rozhodcovského súdu, predstavuje rozhodcovský rozsudok nulitný právny akt. Týmto je daný rozpor exekučného titulu so zákonom podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

5. Z dôvodu nesporných vád rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu a pre neplatnosť rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej podmienky v rozhodcovskej zmluve súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

6. Uznesenie bolo vydané vyšším súdnym úradníkom.

7. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený. Namietal, že súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, keď na správne zistený skutkový stav nesprávne aplikoval právny predpis. Na zistený skutkový stav súd správne aplikoval § 45 zákona o rozhodcovskom konaní, pretože pri skúmaní materiálnej stránky exekučného titulu môže súd skúmať hmotnoprávne predpoklady (dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi). Nemôže však skúmať samotné rozhodcovské konanie. V rámci exekučného konania súd nemôže zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu. Aplikovaním ustanovenia § 45 zákona o rozhodcovskom konaní súd ukrátil účastníkov o ich práva a to hlavne o právo na prejednanie veci pred príslušným súdom. Postupom súdu došlo k nahradeniu konania o žalobe o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Odvolateľ taktiež poukázal na nedostatočne zistený skutkový stav súdom prvého stupňa, keď súd konštatoval, že nebola dojednaná žiadna rozhodcovská zmluva/rozhodcovská doložka. On však uzatvára samostatné rozhodcovské zmluvy a v niektorých prípadoch sú rozhodcovské zmluvy obsiahnuté v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Súd to však nezisťoval a zaťažil konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu. Navyše podľa ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka sa za neprijateľnú podmienku považuje ustanovenie vyžadujúce v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom rieši výlučne v rozhodcovskom konaní. Cieľom tejto úpravy bolo umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

8. Zákonný sudca podanému odvolaniu v súlade s § 374 ods. 4 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) nevyhovel.

9. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci kompetencií podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.), príslušný na rozhodnutie o odvolaní, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 378, § 379 a § 380 C.s.p., vec prejednal bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je odôvodnené.

10. Súd prvej inštancie vo veci v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a na doplnenie jeho správnosti poznamenáva:

11. Rozhodujúcou právnou otázkou, ktorú správne súd prvej inštancie aj bez návrhu prioritne riešil, je otázka platnosti rozhodcovskej zmluvy. Najvyšší súd už vo viacerých rozhodnutiach konštatoval oprávnenie exekučného súdu preskúmať existenciu rozhodcovskej zmluvy. Vo veci 3Cdo 146/2011 najvyšší súd judikoval, že cit.: „Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný“. Obdobne porov. aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6Cdo 143/2011, 2Cdo 245/2010, uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach IV. ÚS 55/2011, IV. ÚS 60/2011 a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2164/10 zo dňa 1.11.2011.

12. Odvolací súd nevidí dôvod na odklon od spoločného stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove z 27.9.2010, v zmysle ktorého „zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve uzavretej po 31. 12. 2007 alebo vo všeobecných obchodných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. Súdu nič nebráni postupovať obdobne aj za stavu, že zmluva bola uzavretá pred 1. januárom 2008“. Rozhodcovský rozsudok bol založený na rozhodcovskej zmluve v spotrebiteľskej zmluve. Neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná, a teda nevyvoláva právne účinky obdobne ako keď rozhodcovskej zmluvy niet (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 1/2012, uznesenie Krajského súdu v Prešove vo veci 6CoE 66/2012, 6CoE 256/2012).

13. Pokiaľ odvolateľ poukázal na to, že rozhodcovská zmluva bola v tomto prípade samostatná a individuálne dohodnutá a účastníci ju uzatvorili slobodne a po zvážení všetkých náležitostí, tak k tomu odvolací súd poznamenáva, že rovnako ako samotná zmluva o úvere, aj rozhodcovská zmluva sú spísané na predpísanom tlačive, ktorého obsah nemohol dlžník ovplyvniť a musel sa mu podriaďiť.

14. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6 M Cdo 9/2012). Oprávnený si v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Súdna kontrola dopadá aj na za stavu, že zmluvný vzťah hlavný a vedľajší bol vyjadrený v samostatných listinách. Niet dôvod vylúčiť súdnu kontrolu formulárovej zmluvy len preto, že je na samostatnej listine a nebola hodnoverne preukázaná vôľa spotrebiteľa individuálne vyjednať, aby prípadné spory riešil rozhodca (v danej veci predformulovaný na tlačive dodávateľa). Inak by aj napríklad záložné zmluvy, ktoré sa nachádzajú na „sólo“ tlačivách boli vylúčené zo súdnej kontroly. Podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná bez možnosti zmeny jej obsahu, a to je práve aj prípad typových rozhodcovských zmlúv, ktoré sa predkladajú spotrebiteľom na podpis a majú vyvolať dojem, že si ich vyžiadali spotrebiteľia.

15. Vo svetle uvedených záverov správne súd prvej inštancie žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

16. Záver o neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy odvolací súd vidí tiež v geografickom faktore v zmysle judikatúry. Neprimeraná vzdialenosť od miesta rozhodcovského konania je skutočnosťou, ktorá má odradzujúce účinky pre spotrebiteľa vo vzťahu k uplatňovaniu práva. Už len samotná vzdialenosť cca 390 km na rozhodcovské konanie je odradzujúca (rozsudok Súdného dvora EÚ C-240/98 - C-244/98 Océano Grupo Editorial).

17. Je treba zdôrazniť, že Európska únia vzhľadom na význam ochrany spotrebiteľa a v záujme vyššej kvality života ľudí podporuje v rozhodcovských veciach zbavenie účinku rozhodcovského rozsudku v záujme dosiahnutia ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami, a to aj keď spotrebiteľ v rozhodcovskom konaní nenamietal rozhodcovskú doložku s poukazom na tzv. geografickú neprijateľnosť miesta konania (Rozsudok Súdného dvora C-240/98 -C-244/98 Oceano Grupo Editorial, tiež C-40/08 Asturcom).

18. Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka spĺňa kritériá

požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS ako nekalú (Rozsudok Súdneho dvora európskej únie C-243/08 Pannon).

19. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. XXXXX/XX, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. XXXXX/XX, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na neplatnú rozhodcovskú zmluvu nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami.

20. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne vrátane osvojenia si dôvodov (§ 387 ods. 1 C.s.p.). Ani odvolací súd nie je presvedčený, že by sa mal vykonať predložený rozhodcovský rozsudok.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).